

CONCEPT

Round Table “Productiviteit en Economische Groei: De Suriname Casus”

Torarica Ballroom, Paramaribo, Suriname

30 Augustus 2017

INLEIDING

Dhr. Cedric Nelom, MSc.

Wvd. Algemeen Directeur NIMOS

Vertegenwoordigers van het Ministerie HIT & overige overheidsinstanties,
de panelleden, Genodigden, Dames & Heren,

Goede morgen,

Ten eerste, mijn dank aan de organisatoren van deze ‘Round Table’ voor de uitnodiging om deel te nemen en het besef dat ook het managen van ons milieu c.q. het duurzaam beheer van onze natuurlijke hulpbronnen kan bijdragen aan het verruimen of verhogen van de productiviteit en economische groei in met name Suriname.

U kunt u zich afvragen wat het managen van het milieu te maken kan hebben met productiviteit en economische groei. Om te beginnen is het goed in acht te nemen het concept ‘Productiviteit’ zoals gebruikt in de Working Paper van de Caribbean Development Bank getiteld “Enhancing Productivity and Growth in the Caribbean”, waarin men op pagina 1 praat over “*increasing total factor productivity, that is, the efficiency with which*

CONCEPT

inputs/resources are used to produce goods and services, has been identified as a critical ingredient in the long-term economic growth.” Als milieukundigen kijken wij naar deze definitie en zien niet alleen terug het duurzaam beheren van het milieu, maar ook het concept ‘duurzame ontwikkeling’. Indien, wordt gesproken over ‘*...the efficiency with which inputs/resources are used to produce goods and services....*,” betekent het ongetwijfeld voor het NIMOS als Milieu Instituut dat door het efficiënt inzetten/gebruiken van inputs of hulpbronnen uiteraard rekening wordt gehouden met het produceren van minder of geen afval of emissies (uitstoten), gebruik maken van minder water & energie of inzetten van hernieuwbare energiebronnen alsook het in acht nemen van milieubedreigingen z.a. klimaatverandering.

Ter illustratie van de benadering van het NIMOS of hoe wij kijken naar productiviteit en economische groei, wil ik enkele voorbeelden noemen.

Ten eerste, is het reeds jaren bekend dat in de houtsector c.q. bij onze houtzagerijen de productiviteit enorm omhoog kan. In September 2016 heeft Stichting Bosbeheer en Bostoezicht (SBB) een rapport uitgebracht getiteld “Surinaamse Bosbouwstatistieken 2015,” waarin het volgende wordt vermeld “*de geïnstalleerde verwerkingscapaciteit van de Surinaamse zagerij-industrie wordt geraamd op 850.000 m3 rondhout input per jaar. Met een zaagrendement van 40% komt de geschatte gezaagd houtproductie capaciteit op 340.000 m3 per jaar.*” Dus er wordt niet alleen ver beneden de geïnstalleerde capaciteit geproduceerd, maar ook de productie van afval is enorm (m.n. een schatting van tussen 60 – 75%).

CONCEPT

De tweede illustratie is dat van of binnen onze goudmijnbouwsector m.n. de kleinschalige goudwinning. Ook in deze sector is het bekend dat de productiviteit laag is en dat goudafzettingen nog aanwezig zijn in mijnafval, waardoor productie van goud nog mogelijk is. GRASSALCO heeft in het Maripastongebied bewijzen dat goud nog kan worden gehaald uit het mijnafval.

Als derde en tevens laatste illustratie, moet worden aangegeven dat bij verruiming of het verhogen van productiviteit en economische groei in acht dient te worden genomen milieubedreigingen w.o. klimaatverandering. Is reeds nagedacht of bestudeerd hoe klimaatverandering de landbouwsector beïnvloed of hoe de huidige productiviteit kan worden behouden ook onder invloed van klimaatverandering? Moeten landbouwgronden worden beschermd tegen de effecten van klimaatverandering, waardoor ook de productiviteit wordt beschermd? In 2007 heeft de Wereld Bank een working paper getiteld "The Impact of Sea Level Rise on Developing Countries: A Comparative Analysis" gepubliceerd voor Latijns Amerika & het Caribisch Gebied, waarin Suriname als één van de meest kwetsbare landen wordt aangemerkt als het gaat om de negatieve effecten van zeespiegelstijging als gevolg van klimaatverandering. Gezien de meeste economische activiteiten z.a. landbouw in de Kustvlakte plaatsvinden, dienen nadere studie worden verricht en de nodige maatregelen worden getroffen om tenminste de huidige productiviteit binnen o.a. de landbouwsector te behouden.

Dames & Heren,

CONCEPT

Tot slot, in Suriname is het van belang dat wij enkele zaken in de gaten houden v.w.b. het verruimen van productiviteit en economische groei m.n.:

- het nader in kaart brengen van de diverse sectoren/industrieën waar het verruimen van productiviteit een noodzaak is;
- het beschikbaar stellen van de nodige financiële middelen en technische assistentie om de productiviteit en economische groei te bevorderen; en
- lokale kennis verruimen en inzetten t.b.v. het efficiënt inzetten/gebruiken van inputs of hulpbronnen, waarbij in beschouwing wordt genomen het produceren van minder of geen afval of emissies (uitstoten), gebruik maken van minder water & energie of het inzetten van hernieuwbare energiebronnen alsook het in acht nemen van milieubedreigingen z.a. klimaatverandering.

Het NIMOS is de mening toegedaan dat deze 3 voornoemde zaken aan de basis liggen van het verruimen of verhogen van de productiviteit en economische groei in Suriname, bekeken vanuit haar conceptie m.n. het efficiënt inzetten/gebruiken van inputs of hulpbronnen waarbij uiteraard rekening wordt gehouden met het produceren van minder of geen afval of emissies (uitstoten), gebruik maken van minder water & energie of inzetten van hernieuwbare energiebronnen alsook het in acht nemen van milieubedreigingen z.a. klimaatverandering.

Ik dank u voor uw aandacht.